

Спешно ни трябва Министерство на българите в чужбина

България няма национална политика, да не говорим за надпартийна, твърди Александър Ненов

02 Ноември 2012
09:00

0

[принтирай](#)

| [текст](#)

• [Снимки](#)

Снимка: БТА

Александър Ненов от Германно-българското дружество-Дармщад (Хесен) е на 66 години и от 42 години живее в Германия. Ненов е бил председател (2001-2006 година) и 4 години заместник-председател на Германно-българското дружество-Дармщад (Хесен). По повод 35 години от учредяването му, то домакинства годишното събиране на всички дружества на сънародници в Германия (2-4 ноември). С Александър Ненов за промените сред българите в чужбина и политиката на държавата към сънародниците зад граница, специално за БТА, разговаря Елена Трифонова. Според Ненов една трета от осемте милиона български граждани вече живеят в чужбина и една Държавна агенция за българите в чужбина не може да разреши национални въпроси. Тук трябва министерство за българите извън границите, смята Александър Ненов.

Да избягаш нелегално от България като студент, да минеш през задължителните лагери за бегълците от Източния блок и след това да станеш един от учредителите и най-активни в дружество за приятелство - това не е ли като в онази приказка "Убий ме, обичам те"?

Най-вероятно е така. Учих история в СУ "Климент Охридски" между 1967-1970 година, когато "изчезнах" от България. Обадох се на родителите ми от лагера за бегълци при Триест, Италия. Тъй като няхах желание да емигрирам отвъд океана, продължих нелегално до Германия. Там се ожених, завърших инженерство, работих и се пенсионирах.

След като България и Западна Германия установиха дипломатически отношения и в Бон беше открито посолство, следващата крачка естествено беше да се създаде мрежа от германно-български културни дружества. В Дармщад е създадено през 1977 г.. По това време работех във Венецуела, но като се върнах през 1980 г. - включих се да помагам. Правеха се големи културни мероприятия с подкрепата на посолството и на Славянския комитет.

Аз поех председателството от учредителя Оскар Шпранц - изключителен човек и приятел на България. Успяхме да създадем приемственост с нови хора. Днес

имаме много дейна дама-председател - Надежда Бюзе и по-млади ентусиасти като ръководство и като членове. Всичко, което правим тази година е под знака на 35-годишнината. Едно от най-старите културни дружества в Германия сме. Като активен пенсионер продължавам да помагам за развитието на

42 години са един съзнателен живот - как се променяха през погледа Ви през това време сънародниците в чужбина и сънародниците в родината - от немили-недраги към...?

Драги, но немили. До промените Берлинската стена разделяше света на динамично развитие на демократичния свят и на стагнация на пролетарската диктатура. За две поколения се създадоха нови човешки клонове - хомо демократикус и хомо комунистикус, а от тях подгрупите на емигрантите от преди 1944 г. (които вече си отидоха) и другата, на която съм представител аз - роден и израсъл в комунизма, но по-голямата част от живота ми премина в една демократична среда и държава.

Но и за всички като мен важеше един преход на преосъзнаване. През последните 20 години станахме свидетели и на социално-икономическия преход на страните от Източния блок. Третата (под)група е на изведнъж освободените затворници - хомо комунистикус - с натрупалите се комплекси от тоталитарната идеология. И те, вече свободните - бягат - този термин продължава да се употребява - от родината. Получи се парадокс в рамките на Европейския съюз - Германия раздава гражданство почти като носни кърпички - забележете - на европейските граждани от България!

Защо българите в чужбина правят демонстративна разлика между РОДИНАТА И ДЪРЖАВАТА. Какво е Вашето обяснение?

Родина произлиза от Род и народ. И човекът като социално същество запазва паметта и мястото, където е расъл. А държавата е организацията на този народ да му осигури социално съществуване и сигурността на територията.

За съжаление, партиите и идеологиите са тези, които определят и налагат правилата на управление. Те докарват и един народ до катастрофи. Е това е то - съдбата на българския народ и държава.

Българските комунисти станаха изпълнители на волята и политиката на

имперска Русия от времето на Александър Трети, продължена от болшевиките. След 1944 г. те пролетаризираха народа, след 1989 г. те ограбиха държавата и станаха богати. А Западът продължава да дава съвети. Но демокрацията е свободно развитие на икономиката, а не идеология. И затова резултатите са видни от всички. Но както казват старите хора - където е хлябът, там е родината.

Вие и досега запазвате интереса и страстта си към историята. Какво научихте в Германия за историята на България, което там или е непознато, или не се оценява?

До окупацията от СССР България е най-уважаваният съюзник на Германия и независима държава. За Западна Германия (ФРГ) България е най-незначителната васална на Русия държава. С Източна Германия (ГДР) се водеше идеологическа дружба. Сега в т. нар. нови провинции все още е останал споменът от предишната дружба. Иначе само Институтите за Югоизточна Европа развиваха научна дейност. В областта на туризма България и Румъния "се бореха" за последното място. Най-вече в България ставаха срещите на източните и западните германци. От Дармщад произхожда родът на княз Александър Батенберг. В комунистическа България княз Батенберг беше отречен, защото неговият братовчед император Александър Трети го мрази и обвинява в нерусофилска политика. А русофилската политика е трябвало да доведе княжество България до Задунайска губерния. Мавзолеят на Батенберг в София беше затворен дълги години. Даже в европейската историография България остана като бяло петно. За истинската история на България през последните 20 години излязоха много книги в София.

Кои са хората, които са оставили трайни следи през всичките тези години - българи и германци, които са искали да направят своя принос в по-доброто опознаване между двете страни и хората, които са били изключително активни. Някои от тях заслужават благодарността на българската държава - да ѝ напомним.

Това сме всички ние, които сме взели отношение в германо-българските връзки. Дори и тези, които са посетили България само като туристи. Много хора са получили изказаната благодарност и почести, а за най-големите заслуги ще говори историята.

По Ваша инициатива българите от Хесен помагат на сънародниците в Западните покрайнини (Димитровград). Прилагате германския принцип помощ за самопомощ. Не изревнувах ли чиновници в София за вашата активност или си отдъхнаха, че вършите тяхната работа?

България няма национална политика, да не говорим за надпартийна. Една Държавна агенция за българите в чужбина не може да разреши национални въпроси, тя действа както преди промените Славянският комитет. Тук трябва министерство за българите извън границите! Една трета от осемте милиона български граждани вече живеят в чужбина. Още толкова са етническите българи, подложени на асимилация извън пределите на родината. До ден днешен никой не се е доближил до големия български политик националист Стефан Стамболов - като мащаб на мисленето и действието в полза на българите!

Вие сте от живите енциклопедии на българските дружества в Германия. Кои от тях са най-интересни и как се променяха през годините - преди и след обединението?

През годините се променяха както хората, така и отношенията. Някои дружества като нашето засега успяват да направят плавна приемственост между поколенията. И това е за добро - както на организациите, така и за привличане на сънародници към дейностите ни. Германия не е Америка. Тук емиграцията има друга история и българите се стремят към самоасимиляция. Докато българите напират за германско гражданство, американци, англичани, французи не взимат немско поданство. Децата от смесени бракове и от български бракове на местна почва се адаптират. Какво ги свързва с една бедна държава, където например, е умряла баба им.

Как се промени българската емиграция в Германия - поколения, интереси, политически пристрастия?

В Германия преди световните войни не е имало емиграция. Може да се говори само за отделни случаи. Германия е национална, а не емигрантска държава. След промяната нахлуха българи по икономически причини. Определена роля изигра и комплексът "нас не ни пускаха, сега нашите деца да бягат и да

се устроят в чужбина". Промени се и официалната политика на Берлин - преди казваха ние не сме емигрантска държава, а сега казват на нас ни трябва прираст и раздават паспорти.

Ще станете ли инициатор за написването на история за българската емиграция в Германия?

В Германия българската емиграция като цяло не играе нито икономическа, нито политическа роля. Нашите организации тук се напасват към новите условия и изискванията на времето и хората. Един нашенец от САЩ направи в град Гоце Делчев музей на българските емигранти от Македония в САЩ и Канада. Българската държава в лицето на институции и историци не проявиха никакъв интерес. От Скопие му предлагат милиони да се премести там! За какво говорим тогава.
